

HISTÒRIA I DESCRIPCIÓ DE LA LLENGUA EUSKARA

Curs: 2009- 2010	Codi: 25805	Crèdits: 4,5 + 1,5 = 6
Cicle: Primer	Tipus d'assignatura: Optativa d'universitat (II.elecció)	Semestre: Primer

PROFESSOR(S)

[Jon Elordi Akordarrementeria](#)

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

Introducció a l'euskara basada en l'exposició de la seva història i en una descripció general de la seva estructura gramatical. També es pretenen abordar temes com les comparacions amb altres llengües, i l'estat actual dels estudis bascos.

Objectius de l'assignatura:

- a. Complir amb els requisits de la feina acadèmica.
- b. Desenvolupar la capacitat crítica.
- c. Relacionar els conceptes i les informacions entre les diferents àrees humanes, artístiques, científiques i socials.
- d. Organitzar i redactar correctament textos sobre la matèria.
- e. Ser capaç de treballar tant en grup com individualment.
- f. Conèixer els procediments bàsics de lingüística històrica i comparada.
- g. Conèixer i valorar críticament les principals teories que relacionen genèticament la llengua basca amb altres llengües.
- h. Analitzar i conèixer l'evolució de la llengua basca.
- i. Interpretar i valorar críticament l'evolució històrica de la llengua basca, per poder analitzar la seva situació (socio)lingüística actual i futura.
- j. Extreure conclusions que amplien la visió lingüística analitzant les diferències i similituds tipològiques entre l'euskara i altres llengües.
- k. Conèixer els elements fonològics, morfològics, sintàctics i lèxics de l'euskara i analitzar-ne el funcionament.

NOTA IMPORTANT: No fa falta cap coneixement previ d'euskara.

ESBÓS DEL TEMARI

1. RELACIONS DE PARENTIU

- 1.1. Conceptes bàsics de lingüística històrica i comparada
- 1.2. El bascoiberisme
- 1.3. Relació amb les llengües del Càucàs
- 1.4. Les macrofamílies lingüístiques
- 1.5. Estudis actuals

2. DESCRIPCIÓ EXTERNA

- 2.1 Evolució històrica
 - 2.1.1. Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana
 - 2.1.2. S. XVI, XVII: Renaixement
 - 2.1.3. S. XVIII, XIX
 - 2.1.4. 1876-1939: *Eusko Pizkundea*
 - 2.1.5. Postguerra i situació actual
- 2.2. Fragmentació dialectal
 - 2.2.1. Factors diferenciadors i uniformadors
 - 2.2.2. Alguns conceptes bàsics
 - 2.2.3. Gran diversitat dialectal
 - 2.2.4. Confluència en innovacions

2.2.5. Classificacions dialectals de l'euskara

2.3. Euskara batua

1.3.1. Necessitat d'un model unificat

1.3.2. Diverses solucions dels escriptors a l'hora d'escollir o crear un model de llengua

1.3.3. S. XX: *Euskaltzaindia*, Acadèmia de la Llengua Basca

3. ESTRUCTURA LINGÜÍSTICA

3.1. Fonologia

3.2. Morfologia

3.2.1. Sintagma nominal

3.2.2. Declinació

3.2.3. Sistema verbal

3.3. Sintaxi

3.4. Lèxic

TUTORIES INTEGRADES

Durant el curs s'hauran de lliurar dues ressenyes tutoritzades.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

- Agirreazkuenaga, J., 1995, *Nosotros Los Vascos. Gran Atlas Histórico de Euskal Herria*, Lur, Bilbo.
- Azurmendi, J., 1995, *Los Españoles y los euskaldunes*, HIRU, Hondarribia. [Hum. 1ª pl. 323.17(466) Azu]
- Echenique, Mª. T., 1987, *Historia lingüística vasco-románica*, [2ª ed. revisada]. Colección Filológica, Paraninfo, Madrid. [Hum. 2ª pl. 809.169(091) Ech; Hum. 2ª pl. D 809/105]
- Erize Etxegarai, X., 1999, *Vascohablantes y castellanohablantes en la historia del euskera en Navarra*, Nafarroako Gobernua, Iruñea. [Hum. 2ª pl. 809.169 Eri]
- Euskaltzaindia, 1977, *El libro blanco del euskara*, Euskaltzaindia, Bilbo. [Hum. 2ª pl. 809.169 Lib; Hum. 2ª pl. D 809/148]
- Eusko Jaurlaritza, 1983, *La lucha del euskara. Una encuesta básica: conocimiento, uso, actitudes*, Gasteiz. [Hum. 2ª pl. 809.169 Luc]
- Eusko Jaurlaritza, 1995, *La continuidad del euskara I*, Gasteiz. [Hum. Dipòsit KL/07564; Hum.- Dipòsit KL/22552]
- Eusko Jaurlaritza, 1997-1999, *II. soziolingüistikazko mapa / II mapa sociolingüístico*, Eusko Jaurlaritza, Gasteiz. (3 vv.) [Hum. 2ª pl. 809.169:30 Soz]
- Eusko Jaurlaritza, 2003, *La continuidad del euskara III; 2001*, Gasteiz (4 vv).
- Eusko Jaurlaritza, Nafarroako Gobernua, Euskal Kultur Erakundea, 1997-1999, *La continuidad del euskara II; Encuesta sociolingüística de Euskal Herria 1996*, Gasteiz (4 vv).
- Gorrochategui, J., 1984, *Estudio sobre la onomástica indígena de Aquitania*, UPV-EHU [Hum. 2ª pl. 801.311(364) Gor; Hum. Dipòsit AJ/871; Hum. Dipòsit C 118/20]
- Goyhenetche, M., 1999, *Historia General del País Vasco*, Tomo I, Ttarttalo, Donostia.
- Goyhenetche, M., 2000, *Historia General del País Vasco*, Tomo II, Ttarttalo, Donostia.
- Intxausti, J., 1992, *Euskara. La lengua de los vascos*, Eusko Jaurlaritza.
- Jimeno Jurío, J. M., 1997, *Navarra. Historia del Euskera*, Txalaparta, Tafalla. [Hum. 2ª pl. 809.169(091) Jim]
- Jimeno Jurío, J. M., 1999, *Navarra, Gipuzkoa y el euskera siglo XVIII*, Pamiela, Villabata-Atarrabia. [Hum. 2ª pl. 809.169-087 Jim]
- Mitxelena, K., 1977a, *La Lengua vasca*, Leopoldo Zugaza, Durango. [Hum. 2ª pl. D 809/3]
- _____, 1977b, *Fonética histórica vasca*, FHV, anejos de ASJU, Donostia
- _____, 1988, *Sobre historia de la lengua vasca*, SHLV (2 vv.), anejos de ASJU, nº 10. Donostia.
- Núñez Astrain, L., 2003, *El euskera arcaico*, Txalaparta, Tafalla. [Hum. 2ª pl. 809.169(091) Jim]
- Torrealdai, J. M., 1997, *Euskal kultura gaur: liburuaren mundua*, Jakin, Oñati.
- _____, 1998, *El libro negro del euskera*, Ttarttalo, Donostia.
- Tovar, A., 1980, *Mitología e ideología sobre la lengua vasca*, Alianza Editorial, Madrid.
- Trask, R. L., 1996, *The history of Basque*. London, Routledge. [Hum. 2ª pl. 809.169(091) Tra]
- Urquiza, P., *Gramática de la lengua vasca*, Cuadernos de la UNED 155. [Hum. Dipòsit KL/15591]

Zabaleta, P., 1997, *Nafarroako mapa soziolinguistikoa, 1991: biztanleria euskaldunaren dinamika eta bilakaera / Mapa sociolingüístico de Navarra, 1991: dinámica y evolución de la población vascofona*, Nafarroako Gobernua, Iruñea.

Zubiri, I., 1994, *Gramática didáctica del euskera*, [ed. revisada y aumentada], Didaktiker, Bilbo.

Diccionaris:

Elhuyar (Euskara-Gaztelera / Castellano-Vasco)

Hiztegia 3.000.

<http://www.hiztegia.net/>

Sarasola, I., Ed. Vox.

FORMA D'AVUACIÓ

NO HI HAURÀ EXAMEN FINAL!

Utilitzarem un model d'avaluació contínua, que valorarà l'adquisició progressiva de coneixements, la feina diària i la participació:

- * L'assistència i participació a les classes i a les tutories estaran relacionades amb el 5 % de la nota global. Si, eventualment, existeix la possibilitat d'organitzar conferències o una altra mena d'activitats complementàries a les classes, aquestes activitats també puntuen.
- * Al llarg del curs es realitzaran dues proves parcials que suposaran el 46 % del total de la nota (cada prova valdrà 2,3 punts en relació amb la nota global). Fer aquestes proves més tard de les dates establertes suposa que la seva puntuació no serà sobre 10, sinó sobre 8,5.
- * Durant el curs s'hauran de lliurar dues ressenyes tutoritzades, basades en una sèrie de lectures especialment escollides per reforçar els continguts de les classes, que suposaran el 38 % de la nota global (la primera ressenya valdrà 2,2 punts i la segona 1,6 punts). Lliurar els treballs més tard de la data establerta suposa que no puntuaran sobre el 100 %, sinó sobre el 85 %.
Les dues lectures són les següents:
 - 1a lectura: *El euskera arcaico*
 - 2a lectura: Articles concrets repartits a classe
- * També s'hauran de fer alguns exercicis relacionats amb l'estructura de la llengua, que puntuaran l'11 % de la nota global. Lliurar aquests exercicis més tard de la data establerta suposa que la seva puntuació no serà del 100 %, sinó del 85 %.
- * Qualsevol pràctica inacceptable (lliurar treballs diferents als demanats, fer frauds d'identitat, redactar molt malament, copiar en els exàmens, etc. suposa el suspens absolut de l'assignatura).

En la segona convocatòria de l'assignatura, s'hauran de lliurar i realitzar tots els treballs i proves relatius a l'avaluació de l'assignatura; els punts de l'assistència i participació no es podran aconseguir, tret que durant el curs ja s'hagin obtingut.

ALTRES DADES

No fa falta cap coneixement previ d'euskara.

Última Revisió: 06/10/2010 16:38:47